

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Kielcach

LKI – 4101-010-02/2014
P/14/019

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Kielcach
al. Tysiąclecia Państwa Polskiego 4, 25-520 Kielce
T +48 41 249 91 00, F +48 41 249 91 05
lki@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/14/019 Realizacja zadań publicznych przez spółki tworzone przez jednostki samorządu terytorialnego.
Okres objęty kontrolą	Lata 2009-2014, z uwzględnieniem zdarzeń wcześniejszych mających wpływ na badaną działalność.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach.
Kontroler	Andrzej Kamiński, główny specjalista kp., upoważnienie do kontroli nr 90203 z 2 czerwca 2014 r. [Dowód: akta kontroli str.1-2]
Jednostka kontrolowana	Port Lotniczy Kielce S.A., ul. Szermentowskiego 5, 25-405 Kielce (dalej Spółka).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Prezesem Zarządu Spółki jest od 1 maja 2008 r. Ryszard Muciek. W związku z absencją chorobową Prezesa, w okresie od 7 sierpnia do 22 września 2009 r. obowiązki Prezesa Zarządu Spółki pełniła Teresa Seruga, a od 23 września do 8 grudnia 2009 r. Marian Parafiniuk. [Dowód: akta kontroli str.3]

II. Ocena kontrolowanej działalności¹

Ocena ogólna	<p>Spółka nie zrealizowała podstawowego celu do którego została powołana, to jest nie przygotowała oraz nie rozpoczęła budowy portu lotniczego.</p> <p>Podejmowane przez Spółkę działania w celu zapewnienia źródła finansowania budowy portu lotniczego poprzez pozyskanie inwestora strategicznego okazały się nieskuteczne. Spółka w latach 2008-2013 poniosła koszty działalności w wysokości 2.652 tys. zł oraz wydatkowała na nakłady inwestycyjne kwotę 984 tys. zł.</p> <p>Nie zdołano nawet wykonać makroniwelacji terenu przyszłego lotniska, poprzez rozpoczęcie eksploatacji złóż wapienia znajdującego się na jego terenie, którego wydobycie stwarzało możliwość uzyskania środków szacowanych przez Spółkę na około 40 mln zł.</p> <p>W ocenie NIK nieuzyskanie przez Spółkę prawomocnej decyzji o <i>środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia Regionalny Port Lotniczy Kielce</i>, będącej warunkiem rozpoczęcia makroniwelacji terenu lotniska, nastąpiło głównie z powodu nieprofesjonalnego przygotowania <i>Raportu o oddziaływaniu na środowisko budowy Regionalnego Portu Lotniczego (Raport)</i> przez zaangażowanego przez miasto Kielce wykonawcę. Proces rozpatrywania wniosku o wydanie przedmiotowej decyzji wydłużał ponadto fakt, iż negocjacje z wykonawcą <i>Raportu</i> w sprawie jego uzupełnień prowadziło miasto Kielce, które zleciło i sfinansowało opracowanie tego dokumentu, a korespondencja w tej sprawie była kierowana przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska (RDOŚ) do Spółki, jako wnioskodawcy.</p> <p>Spółka nie osiągała żadnych przychodów ze sprzedaży i z uwagi na jej niekorzystną sytuację finansową zaistniała konieczność ograniczenia jej działalności. Po rozpoczęciu przez Spółkę działalności miasto Kielce w dalszym ciągu realizowało zadania w zakresie budowy portu lotniczego. Nie stwierdzono w związku z tym, aby zakres zadań wykonywanych przez miasto Kielce i Spółkę się dublował i ponoszone były z tego powodu dodatkowe koszty.</p>
--------------	--

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie

Ustalone
nieprawidłowości
Ocena częściowa

Spółka, z zachowaniem zasad określonych w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych², wydatkowała środki na realizację dwóch objętych kontrolą zadań przygotowawczych do budowy portu lotniczego na kwotę 554 tys. zł.
W KRS Spółki wpisane zostały rodzaje działalności, które nie były przez nią realizowane, jednakże wykraczały poza dopuszczalny zakres określony przepisami ustawy z 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej³.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Gospodarowanie majątkiem samorządu terytorialnego oddanego do dyspozycji Spółki

Opis stanu
faktycznego

Spółka została utworzona przez miasto Kielce w dniu 18 marca 2008 r. – Akt notarialny Rep. A.4491/2008. Kapitał zakładowy Spółki ustalono w wysokości 2.000 tys. zł, podzielony na 200 tys. akcji o wartości nominalnej 10 zł każda. Akcje zostały pokryte gotówką.
Spółka rozpoczęła działalność 1 maja 2008 r., a celem jej powołania było przygotowanie i realizacja budowy portu lotniczego. [Dowód: akta kontroli str. 4-16]

W dniu 25 maja 2011 r. Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Spółki podjęło uchwałę nr 9 o podwyższeniu przez miasto Kielce kapitału zakładowego Spółki o 2.000 tys. zł, poprzez objęcie 200 tys. sztuk akcji imiennych o wartości nominalnej 10 zł i wniesienie ich w formie pieniężnej. Wkłady zostały wniesione gotówką 8 czerwca 2011 r.

Środki miały być wykorzystane na przygotowanie dokumentacji projektu makroniwelacji i zagospodarowanie nadwyżki złoża Kamienna Góra. Dokapitalizowanie Spółki było związane z celem jej działania, związanym z niwelacją terenu pod przyszłe lotnisko i wydobywanie w związku z tym kopalin mineralnych znajdujących się na jego terenie. [Dowód: akta kontroli str.169-170]

Zakładano, że zadaniem Spółki będzie uzyskanie stosownej dokumentacji i pozwoleń na eksploatację surowca w celu makroniwelacji terenu pod przyszłe lotnisko, natomiast Spółka nie będzie budować własnego potencjału wydobywczego. Wydobywaniem i sprzedażą surowca pochodzącego z niwelacji terenu lotniska miały się zajmować wyspecjalizowane firmy górnicze, które uiszcząby na rzecz Spółki opłaty uzależnione od ilości pozyskanego surowca. Oszacowano, że w wyniku makroniwelacji terenu możliwe będzie uzyskanie około 13 mln ton kruszywa (od 1,5 do 3,0 mln. ton rocznie), przyjęto szacunkową wartość przychodu z jednej tony kruszywa 3,10 zł, co daje łączny przychód około 40,3 mln zł.

Łącznie miasto Kielce zasililo Spółkę kwotą 4.000 tys. zł. Poza tym w okresie objętym kontrolą właściciel nie zasilal Spółki w żaden inny sposób, np. poprzez aport, pożyczki lub inne środki finansowe, jak również nie udzielał jej poręczeń, gwarancji. Spółka nie posiadała zobowiązań wobec Miasta Kielce. [Dowód: akta kontroli str.17-18,169-170, 523-531]

Spółka nie osiągała przychodów ze sprzedaży, natomiast ponosiła koszty związane z działalnością. W okresie od rozpoczęcia działalności, tj. od 1 maja 2008 r. do końca 2013 r. uzyskano jedynie 80 tys. zł z tytułu pozostałych przychodów operacyjnych oraz 284 tys. zł przychodów finansowych z tytułu odsetek bankowych. Środki finansowe otrzymane przez Spółkę były wykorzystywane na prowadzenie działalności, związanej z celem do którego została powołana, tj. przygotowaniem budowy portu lotniczego.

Spółka nie przekazywała nieodpłatnie składników majątku innym podmiotom, za wyjątkiem przekazania 3 października 2012 r. PGE Dystrybucja Oddziałowi w Skarżysku-Kamiennej przebudowanego przez Spółkę fragmentu napowietrznej linii elektroenergetycznej o wartości 395 tys. zł, która kolidowała z lokalizacją inwestycji budowy lotniska.

Na koniec 2013 r. suma bilansowa Spółki wynosiła 1.311 tys. zł, natomiast kapitały własne 1.302 tys. zł. [Dowód: akta kontroli str.19 – 48, 716]

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej badanego zakresu nie stwierdzono nieprawidłowości.

² Dz. U. z 2013 r., poz. 907 ze zm.

³ Dz. U. z 2011 r. Nr 45, poz. 236.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Spółki w badanym obszarze.

2. Efektywność realizacji zadań, dla których powołano Spółkę

2.1. Sposób realizacji celu dla którego powołano Spółkę.

W dniu 22 listopada 2007 r. Rada Miasta Kielce podjęła uchwałę w sprawie utworzenia Spółki pod firmą Port Lotniczy Kielce Spółka Akcyjna.

Opis stanu
faktycznego

W § 1 uchwały zapisano, iż tworzy się jednoosobową spółkę pod firmą Port Lotniczy Kielce Spółka Akcyjna, zwaną w dalszej części uchwały Spółką.

W § 2 uchwały ustalono, że przedmiotem działalności Spółki będzie przygotowanie i realizacja budowy portu lotniczego. [Dowód: akta kontroli str. 49]

Rada Miasta Kielce uchwałą z 17 lutego 2011 r. dokonała zmiany ww. uchwały:

- 1) § 1 otrzymał brzmienie: W celu realizacji przedsięwzięcia budowy i uruchomienia portu lotniczego w Obicach, tworzy się spółkę pod firmą Port Lotniczy Kielce Spółka Akcyjna, zwaną dalej Spółką;
- 2) § 2 otrzymał brzmienie:
 - ust. 1. Dla realizacji celu określonego w § 1 powierza się Spółce podejmowanie wszelkich działań niezbędnych do przygotowania inwestycji, budowy i uruchomienia portu lotniczego.
 - ust. 2. Działania o których mowa w ust. 1 obejmują w szczególności:
 - a) pozyskanie i przygotowanie dokumentacji wymagalnej do złożenia wniosków o uzyskanie decyzji i pozwoleń wymaganych przepisami;
 - b) składanie do właściwych organów wniosków o wydanie decyzji, pozwoleń, uzgodnień i opinii oraz uczestniczenie w odpowiednich postępowaniach zapewniających realizację przedsięwzięcia;
 - c) nabywanie, na rzecz Gminy Kielce, własności lub innych praw do nieruchomości niezbędnych dla wybudowania portu lotniczego;
 - d) dysponowanie na cele budowlane nieruchomościami związanymi z przygotowaniem i budową portu lotniczego;
 - e) uczestniczenie w postępowaniach związanych z wywłaszczeniem nieruchomości i innych postępowaniach dotyczących przygotowania i realizacji portu lotniczego;
 - f) zawieranie i nadzorowanie wykonywania umów na dostawy, usługi i roboty budowlane niezbędne do wybudowania i uruchomienia Regionalnego Portu Lotniczego Kielce;
 - g) uczestnictwo w wypracowaniu programu gospodarczego dla terenów lotniska i terenów około lotniskowych;
 - h) promocja Portu Lotniczego Kielce;
 - i) prowadzenie we współpracy z Gminą Kielce, poszukiwań inwestora strategicznego dla budowy Portu Lotniczego Kielce;
 - j) powołanie i wyposażenie, wymaganego prawem, podmiotu zarządzającego lotniskiem;
 - k) zawieranie pre-umów na obsługę lotniska;
 - l) zawieranie umów na obsługę lotniska z instytucjami, których działalność wchodzi w zakres kompetencji państwa w wykonywaniu prerogatywy władzy publicznej. [Dowód: akta kontroli str.50-51]

Wyszczególnione w KRS i w statucie Spółki poniższe rodzaje działalności:

- 66.19 Pozostała działalność wspomagająca usługi finansowe, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych;
- 68.10 Kupno i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek;
- 68.20 Wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi;
- 68.31 Pośrednictwo w obrocie nieruchomościami,

nie były przez Spółkę realizowane. [Dowód: akta kontroli 50-54]

Prezes Zarządu Spółki wyjaśnił w tej sprawie, że *wszystkie wyszczególnione w KRS rodzaje działalności są aktualne. W związku z obecną sytuacją Spółki spowodowaną uchYLENIEM*

decyzji środowiskowej, niektóre rodzaje działalności pozostają na dzień dzisiejszy jako planowane do realizacji. Jednocześnie podał, że opis słowny przedmiotu działalności nie musi pokrywać się z opisem przedmiotu w Polskiej Klasyfikacji Działalności, zgodnie z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 30 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego sposobu prowadzenia rejestrów wchodzących w skład Krajowego Rejestru Sądowego oraz szczegółowej treści wpisów w tych rejestrach⁴. [Dowód: akta kontroli 519]

Do realizacji projektu pn. „Budowa Regionalnego Portu Lotniczego” (*Projekt*), gmina Kielce przystąpiła w 2005 r. W grudniu 2005 r. zlecono wykonanie analizy potencjalnych lokalizacji. Wytypowano dostępne w okolicy tereny, które spełniały niezbędne wymagania, znajdujące się na terenie gmin Morawica i Chmielnik.

Po przyjęciu przez Radę Miasta uchwały z 22 czerwca 2006 r. w sprawie nabycia gruntów na potrzeby przyszłego lotniska przystąpiono do przygotowywania *Planu zagospodarowania przestrzennego* dla planowanego lotniska oraz rozpoczęto wykupy gruntów. Równocześnie zlecono firmie ASM opracowanie dokumentacji analitycznej i studialnej, w tym *Prognozy ruchu lotniczego* oraz firmie Ove Arup – *Studium wykonalności*, przy założeniu dofinansowania *Projekt z Regionalnego Programu Rozwoju dla Województwa Świętokrzyskiego* (RPO).

Założono, że *Projekt* realizowany będzie przez spółkę prawa handlowego powołaną przez miasto Kielce, której zadaniem będzie również pozyskanie pozostałych środków finansowych poprzez emisję akcji i działalność gospodarczą.

Miasto Kielce podejmując w 2006 r. decyzję o rozpoczęciu przygotowań do budowy Regionalnego Portu Lotniczego, podjęło również działania zmierzające do pozyskania środków finansowych z budżetu Unii Europejskiej (UE). W związku z tym prezydent Kielce zwrócił się 6 lutego 2007 r. do marszałka województwa Świętokrzyskiego o umieszczenie *Projektu* w Indykatoryjnym Planie Inwestycyjnym RPO na lata 2007-2013. Zarząd Województwa Świętokrzyskiego umieścił planowane przedsięwzięcie w ww. planie inwestycyjnym. Równocześnie miasto Kielce podjęło działania mające na celu przekonanie Komisji Europejskiej do zasadności budowy lotniska. Między innymi w dniu 24 lipca 2007 r. odbyło się spotkanie delegacji województwa świętokrzyskiego z Komisarzem Komisji Europejskiej ds. Polityki Regionalnej. Kolejna oficjalna runda negocjacji RPO odbyła się w 11 września 2007 r. w Brukseli, która również nie przyniosła rozstrzygnięcia kwestii budowy lotniska. Podjęcie ostatecznej decyzji w przedmiotowej sprawie uwarunkowano od wyniku ekspertyzy dotyczącej ekonomicznej zasadności budowy lotniska, przeprowadzonej przez niezależnych ekspertów.

W dniu 30 października 2007 r. w Urzędzie Miasta Kielce odbyła się prezentacja opracowań sporządzonych przez Ove Arup, tj. prac przedprojektowych, studialno-koncepcyjnych i analiz przedinwestycyjnych, które wykazały racjonalność i zasadność planowanej inwestycji. Pomimo tego 19 grudnia 2007 r. Komisarz ds. Polityki Regionalnej podpisała decyzję w sprawie przyjęcia do realizacji RPO na lata 2007-2013, niezawierającego inwestycji pn. „Budowa Regionalnego Portu Lotniczego Kielce w Obicach”. Spółka nie posiada informacji uzasadniających odmowę przyznania środków unijnych na realizację inwestycji. [Dowód: akta kontroli str. 69, 520-521]

W opracowanym w październiku 2007 r. na zlecenie miasta Kielce – przed utworzeniem Spółki oraz odmową udzielenia dotacji ze środków UE – przez firmę Ove Arup „Studium Wykonalności” oraz „Analizy Kosztów i Korzyści” ustalono wartość wskaźników efektywności ekonomicznej *Projektu*, przy założeniu uzyskania dofinansowania z UE, w wersji ostrożnej i optymistycznej:

- stopa dyskontowa – wersja ostrożna 8%, wersja optymistyczna – 8%;
- ekonomiczna wewnętrzna stopa zwrotu z inwestycji (ERR) – wersja ostrożna – 12,05%, wersja optymistyczna – 20,65%;
- ekonomiczna zdyskontowana wartość bieżąca netto inwestycji (ENPV) – wersja ostrożna 331.944.638 zł, wersja optymistyczna – 1.328.577.383 zł.

Obliczone wskaźniki wskazywały, że realizacja *Projektu* była efektywna z punktu widzenia społeczno-ekonomicznego. [Dowód: akta kontroli str. 70, 522]

⁴ Dz. U. z 2014 r., poz. 835.

W maju 2008 r., a więc już po uzyskaniu informacji, że przedmiotowa inwestycja nie otrzyma dofinansowania z UE, miasto Kielce zleciło firmie Ove Arup opracowanie dokumentów:

- „Aktualizacja nakładów inwestycyjnych na realizację Regionalnego Portu Lotniczego w Kielcach”. Dokument powyższy zawierał prognozę nakładów inwestycyjnych z uwzględnieniem perspektywy czasowej.
- „Analiza opcji strategicznych dla Portu Lotniczego Kielce”. W opracowaniu tym zawarto m.in.: trzy opcje realizacji *Projektu*, tj.:
 - 1). Realizację *Projektu* tylko przez miasto Kielce i Spółkę. W celu jego realizacji konieczne byłyby następujące działania:
 - wystąpienie do Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego o wydanie promesy zezwolenia na „założenie” lotniska użytku publicznego;
 - rozpoczęcie procesu przygotowania personelu i Spółki do uzyskania certyfikatu dla operatora lotniska;
 - pozyskanie finansowania w postaci długoterminowych zobowiązań;
 - ogłoszenie przetargu na projekt i budowę portu lotniczego;
 - nadzór nad realizacją *Projektu*;
 - pozyskiwanie linii lotniczych wykonujących operacje lotnicze z Kielc;
 - negocjacje i podpisywanie umów handlowych z podmiotami działającymi na terenie portu (agencje handlingowe, najemcy powierzchni itp.);
 - odbiór prac budowlanych, uzyskanie pozwolenia na eksploatację, pozytywne przejście audytu certyfikacyjnego dla podmiotu zarządzającego portem;
 - rozpoczęcie działalności operacyjnej. [Dowód: akta kontroli str. 504-510]
 - 2). Partnerstwo publiczno-prywatne polegające na kompleksowej kontrakcji budowy i prowadzenia działalności operacyjnej.

Opcja ta polegała na powierzeniu działalności inwestycyjnej i operatorskiej podmiotowi prywatnemu. W tym celu konieczne były następujące działania:

 - wystąpienie do Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego o wydanie promesy zezwolenia na „założenie” lotniska użytku publicznego;
 - zatrudnienie doradcy i rozpoczęcie procesu wykonywania analiz;
 - wybór partnera oraz ostateczne negocjacje umowy;
 - zakontraktowanie partnera prywatnego, który zorganizuje finansowanie, zaprojektuje i zbuduje port lotniczy, pozyska linie lotnicze i rozpocznie działalność operacyjną. [Dowód: akta kontroli str. 510-513]
 - 3). Pozyskanie inwestora strategicznego. W tym celu konieczne były następujące działania:
 - wystąpienie do Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego o wydanie promesy zezwolenia na „założenie” lotniska użytku publicznego;
 - przygotowanie memorandum informacyjnego i poszukiwanie inwestora;
 - wstępne rozmowy z różnymi podmiotami, wybór jednego po negocjacjach warunków realizacji *Projektu*;
 - sprzedaż akcji firmy Port Lotniczy Kielce S.A.
 - nadzór właścicielski nad Spółką, która dokapitalizuje Spółkę zależną (operatorską), wybierze firmę projektową i konsorcjum wykonawcze; rozpocznie proces pozyskiwania linii lotniczych, rozpocznie proces negocjacji i podpisywania umów z podmiotami działającymi na terenie portu, rozpocznie działalność operacyjną portu. [Dowód: akta kontroli str. 513-517]

Z analizy finansowych aspektów wszystkich opcji opracowano następujące wnioski:

- przy założeniu ostrożnej prognozy ruchu w żadnym modelu organizacyjnym *Projekt* nie generuje zysków wystarczających na pokrycie kosztów kredytu i/lub oczekiwanej stopy zwrotu zainwestowanego kapitału przez podmioty prywatne;
- konieczne jest zatem wygenerowanie zysków z działalności dodatkowej lub dofinansowanie działalności lotniskowej;
- analiza scenariuszowa wskazuje, iż kluczową kwestią jest wielkość nakładów inwestycyjnych a szczególnie zmniejszenie ich wartości. Redukcja o 30% znacznie poprawia sytuację finansową Spółki;

- prognoza ruchu w wariantcie ostrożnym opiera się na niskich wskaźnikach przyrostu i dotyczy tylko ruchu pasażerskiego (nie uwzględnia możliwych operacji w ruchu towarowym).
- przepustowość pasa startowego jest znacznie większa niż prognozowana liczba operacji lotniczych, co daje możliwość zwiększenia skali obsługiwanego ruchu.

Biorąc pod uwagę powyższe uwarunkowania należy przeprowadzić dokładne analizy dla każdej pojawiającej się propozycji pochodzącej od inwestora prywatnego. Analiza winna obejmować w szczególności zdolność inwestora do wygenerowania przychodów zarówno w części lotniczej jak i poza lotniczej. [Dowód: akta kontroli str. 518]

Według strategii opracowanej przez Spółkę w 2008 r. pn. *Budowa Regionalnego Portu Lotniczego Kielce* celem działania Spółki było wybudowanie portu lotniczego w miejscowości Obice. Lotnisko miało być przygotowane do obsługi ruchu pasażerskiego oraz ruchu cargo. Parametry techniczne lotniska według Planu Generalnego (Ove Arup 2007):

- lokalizacja: 25 km od centrum Kielc; Obice (gm. Morawica) oraz Grabowiec (gm. Chmielnik);
- kategoria lotniska: 4D (lotnisko regionalne);
- całkowita powierzchnia terminala wraz z infrastrukturą towarzyszącą: ok. 447,54 ha;
- wymiary pasa startowego: długość – 2.800 m (w pierwszym etapie realizacji), szerokość – 45 m;
- możliwość wykonywania operacji lotniczych: 24 h/dobę 7 dni w tygodniu;
- powierzchnia terminala w fazie pierwszej: 13.731 m²;
- podstawowe obiekty: terminal, płyta lotniskowa, strefa cargo, strefa serwisowa, strefa przeznaczona dla lotnictwa cywilnego, infrastruktura lotniskowa, parkingi, strefa handlowa, tereny zielone;
- zakładana obsługa pasażerów: 2 mln rocznie⁵;
- zakładane koszty realizacji *Projektu* – 673.510.701 zł (netto).

Ponadto ujęto takie zagadnienia jak: Aktualny stan *Projektu*; Spółka Port Lotniczy Kielce S.A. jako podmiot powołany w celu realizacji *Projektu*; Analiza opcji strategicznych *Projektu*; Schemat planowanych działań formalnych i finansowych, rozwiązania szczegółowe; Opcje strategiczne dodatkowe; Opcja strategiczna *Kopalnia*; Opcja strategiczna *Tereny Przemysłowe*. [Dowód: akta kontroli str. 69-113]

W dniu 15 grudnia 2008 r. Rada Nadzorcza Spółki zatwierdziła ww. strategię, zwracając jednocześnie uwagę, że jej realizacja będzie uzależniona m.in. od: możliwości wykupu gruntów; uchwalenia planów zagospodarowania przestrzennego, w tym krajowego; wydania decyzji środowiskowych; możliwości dysponowania gruntem i zorganizowania kopalni; pozyskania przedsiębiorstwa wykonawczego (wydobycie surowca); pozyskania środków lub inwestora strategicznego dla realizacji celu głównego. W miarę zmieniających się uwarunkowań wynikających ze zmiany otoczenia prawnego *Projektu* (przykładem może być wejście w życie „specustawy oraz podatku od aportów rzeczowych) dokonywano korekty strategii. Poniżej przedstawiono realizację zadań przez Spółkę. [Dowód: akta kontroli str. 114-116, 415-418]

W dniu 9 marca 2011 r. Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy zatwierdziło *Strategię Działania* Spółki na lata 2011-2016 (Strategia). W nowej Strategii większy nacisk położono na dążenie do jak najszybszego uruchomienia eksploatacji złoża wapienia zalegającego na terenie przyszłego portu lotniczego i dodatkowo uzyskania przychodów na dalsze przygotowywanie *Projektu*. Podstawowym celem eksploatacji złoża wapienia była niwelacja terenu przyszłego lotniska. [Dowód: akta kontroli str.393-399]

Zarówno Strategia jak i opracowywane przez Spółkę roczne plany rzeczowo-finansowe, uwzględniały cele, dla których Spółka została powołana. Plan rzeczowo-finansowy, sporządzony na każdy rok obrotowy i przedkładany Radzie Nadzorczej do zatwierdzenia, zawierał ocenę stanu realizacji zadań zaplanowanych w okresie poprzednim, a także określał planowane zadania na dany rok. [Dowód: akta kontroli str.117-137]

⁵ Według wariantu ostrożnego ASM w ostatnim roku prognozy, tj. po 25 latach.

Według sprawozdania Zarządu z działalności Spółki w roku 2008, do czasu jej powołania miasto Kielce wykonało następującą dokumentację:

- ocenę przydatności wskazanych terenów pod budowę lotniska;
- oddziaływanie Regionalnego Portu Lotniczego Kielce w Obicach (RPL) na gospodarkę miasta Kielce i regionu świętokrzyskiego;
- koncepcję skomunikowania lotniska z regionem i miastem Kielce z wykorzystaniem kolejowych przewozów pasażerskich; koncepcję układu drogowego dla obsługi RPL;
- zbadanie opinii mieszkańców województwa świętokrzyskiego odnośnie potrzeby budowy portu lotniczego w Obicach;
- operat hydrologiczny zlewni rzeki Morawki; operat glebowo-gruntowy dla gruntów pochodzenia organicznego oraz mineralnego klas I-III w granicach obszaru projektowanego RPL;
- charakterystykę wybranych elementów meteorologicznych w rejonie projektowanego lotniska;
- studium wykonalności; plan generalny lotniska; analiza kosztów i korzyści; program funkcjonalno-użytkowy;
- raport oddziaływania na środowisko;
- oszacowanie rynku;
- optymalizacja robót ziemnych w ramach makroniwelacji obszaru lotniska;
- opracowanie ekofizjograficzne dla RPL; rozwiązanie zaopatrzenia w wodę projektowanego RPL wraz z rozpoznaniem warunków geologiczno-inżynierskich rejonu lotniska.

Ponadto w okresie od kwietnia do grudnia 2008 r., a więc już po rozpoczęciu działalności przez Spółkę, miasto Kielce zleciło:

- oszacowanie ilości mas ziemnych planowanej makroniwelacji;
- aktualizację kosztów realizacji *Projektu*;
- analizę opcji strategicznych wraz z elementami aktualizacji studium wykonalności i informacja dla inwestorów;
- opracowanie map wysokości zabudowy terenu i istniejących przeszkód lotniczych; koncepcję architektoniczno-budowlaną portu lotniczego.

Miasto wykupiło około 460 ha gruntów, w tym około 430 ha w rejonie planowanego lotniska i około 30 ha poza nim. Wszystkie zakupione grunty są własnością miasta Kielce. Wykupione grunty nie stanowiły zwartego kompleksu działek. Część terenów nie została wykupiona ze względu na nieuregulowany stan prawny lub odmowę właścicieli. Wszystkie niewykupione grunty planowano pozyskać poprzez przeprowadzenie wywłaszczeń pod realizację inwestycji celu publicznego na podstawie przygotowywanego planu zagospodarowania przestrzennego. [Dowód: akta kontroli str.144]

W odpowiedzi na pytanie dlaczego po rozpoczęciu działalności Spółki Port Lotniczy S.A. miasto Kielce nie przekazało jej wszystkich spraw dotyczących budowy portu lotniczego, lecz w dalszym ciągu realizowało zadania i wydatkowało środki w tym zakresie, prezydent miasta Kielce wyjaśnił, że: *miasto Kielce w momencie powołania do życia Spółki, było w trakcie realizacji niektórych zadań związanych z pracami przygotowawczymi budowy lotniska. Były to zawarte przez Gminę Kielce umowy na sporządzenie niektórych opracowań lub analiz. Nie istniała zatem potrzeba ich przekazywania do Spółki. Realizacja tych zadań została ponadto sfinalizowana wkrótce po utworzeniu Spółki. Ponadto miasto Kielce rozpoczęło w tym czasie realizację jeszcze jednego zadania, a mianowicie konkursu na opracowanie koncepcji architektoniczno-budowlanej RPL. Zwycięzca wyłoniony w tym konkursie został zaproszony następnie do negocjacji z wolnej ręki na wykonanie szczegółowej koncepcji lotniska wraz z projektem makroniwelacji oraz raportem oddziaływania inwestycji na środowisko. Zadania te były wykonywane przez miasto Kielce z uwagi na fakt, że ich wartość przekraczałyby możliwości finansowe Spółki.* [Dowód: akta kontroli str. 532]

W poszczególnych latach Spółka i miasto Kielce podejmowały następujące działania w celu uzyskania od RDOŚ decyzji środowiskowej warunkujące rozpoczęcie prac przygotowawczych budowy lotniska, w tym makroniwelacji jego terenu:

- 1) firma Invest – Eko Katowice sporządziła w 2009 r. na zlecenie miasta Kielce *Raport*, który przez Miasto został sfinansowany. Następnie miasto Kielce przekazało Spółce przedmiotowy *Raport*, w celu wystąpienia do RDOŚ o wydanie decyzji środowiskowej;
- 2) Spółka złożyła w dniu 10 sierpnia 2009 r. do RDOŚ wniosek o wydanie *decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach* dla planowanej inwestycji;
- 3) Spółka przesała w dniu 22 września 2009 r. do RDOŚ sporządzenie przez siebie uzupełnienie wniosku o brakujące wypisy z ewidencji gruntów, mapy ewidencyjne, wypis i wyrisy;
- 4) Spółka otrzymała od RDOŚ w dniu 28 września 2009 r. obwieszczenie o wszczęciu postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, zgody na realizację przedsięwzięcia;
- 5) RDOŚ wezwał Spółkę w dniu 9 listopada 2009 r. do uzupełnienia informacji zawartych w *Raporcie*, który stanowił podstawowy dokument wymagany w celu wydania decyzji środowiskowej. Uwagi RDOŚ do *Raporu* dotyczyły:
 - etapowania inwestycji – określenia przewidywanego czasu realizacji poszczególnych etapów inwestycji;
 - oddziaływania na środowisko na etapie makroniwelacji złoza wapieni, w tym w zakresie emisji hałasu i zanieczyszczeń;
 - gospodarki wodnościekowej, w tym: bilansu wód i ścieków oczyszczonych odprowadzanych z terenu portu lotniczego do rzeki Morawka; w zakresie rozwiązań technicznych odprowadzania wód opadowych i ścieków z terenu portu lotniczego;
 - oddziaływania akustycznego, w tym: tło akustyczne, oddziaływanie na etapie realizacji lotniska; oddziaływanie na etapie eksploatacji/użytkowania lotniska; drgania wywołane przez lądujące i startujące samoloty;
 - oddziaływania na powietrze na etapie budowy i eksploatacji portu lotniczego;
 - oddziaływania na środowisko planowanej drogi dojazdowej do lotniska oraz planowanej rozbudowy linii kolejowej;
 - bazy paliw, olejów i smarów – nie określono parametrów zbiorników, miejsc magazynowania oraz zabezpieczeń przewidzianych na stanowiskach tankowania samolotów;
 - masy ziemnej – wskazanie nadmiaru czy niedomiaru mas ziemnych;
 - pola elektromagnetycznego; w tym: rodzajów zainstalowanych urządzeń, charakterystyki emisji promieniowania itp.;
 - istniejącej zabudowy – nie określono lokalizacji planowanych do wyburzenia budynków;
 - zaopatrzenia w gaz – nie określono przewidywanego przebiegu sieci gazowej;
 - wycinki drzew i obszary zalesień – w *Raporcie* zawarto sprzeczne informacje w tym zakresie;
 - wpływu na środowisko przyrodnicze, w tym brak informacji o najdalej na wschód wysuniętej części inwestycji, brak informacji o wpływie lotniska na część obszarów Natura 2000;
 - gatunków ptaków występujących w rejonie portu lotniczego oraz rozwiązań minimalizujących oddziaływanie inwestycji na środowisko, w tym brak informacji o konieczności likwidacji zbiorników wodnych, ewentualnie ich zabezpieczeniu;
 - środków technicznych ograniczających oddziaływanie przedsięwzięcia na środowisko, w tym uszczegółowienie działań przewidzianych w celu minimalizacji wpływu przedsięwzięcia na środowisko np. w zakresie odpadów, osadów ściekowych, kotłowni, bazy paliwowej;
 - oddziaływania transgranicznego – nie odniesiono się do oddziaływania na wszystkie komponenty środowiska;
 - opisu istniejących w sąsiedztwie lub w bezpośrednim zasięgu oddziaływania inwestycji zabytków chronionych oraz stanowisk archeologicznych, w tym braku informacji zakresu konserwacji i monitoringu obiektów w uzgodnieniu ze Świętokrzyskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków;
 - braku odniesienia się do konieczności przeprowadzenia analizy porealizacyjnej oraz do fazy likwidacji przedsięwzięcia;

- 6) Prezes Zarządu Spółki przekazał w dniu 18 listopada 2009 r. pismo RDOŚ do Urzędu Miasta Kielce w celu spowodowania niezwłocznego uzupełnienia *Raportu* przez wykonawcę;
- 7) RDOŚ w dniu 21 grudnia 2009 r. przysłał do Spółki dodatkowe uwagi, z prośbą o uwzględnienie w aneksie do *Raportu* informacji na temat konsultacji społecznych, z mieszkańcami pobliskich miejscowości oraz poprawę części *Raportu* dotyczącej streszczenia w języku niespecjalistycznym;
- 8) Prezes Zarządu Spółki 28 grudnia 2009 r. przesłał do Urzędu Miasta Kielce, kopię pisma RDOŚ z dnia 21 grudnia 2009 r. dotyczącego uwzględnienia w aneksie do *Raportu* dodatkowych informacji;
- 9) Prezydent Miasta w dniu 30 grudnia 2009 r. złożył oświadczenie, że miasto Kielce dysponuje pełnią autorskich praw majątkowych oraz prawem do wyrażenia zgody na wykonanie zależnych praw autorskich do dzieła „Raport o oddziaływaniu przedsiębiorstwa na środowisko” i upoważnił Port Lotniczy Kielce S.A. do korzystania z *Raportu* w sprawie wydania przez RDOŚ decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsiębiorstwa polegającego na budowie RPL;
- 10) w związku z przedłużającym się terminem uzupełnienia *Raportu* Prezes Spółki pismem z dnia 18 lutego 2010 r. zwrócił się do Urzędu Miasta Kielce z prośbą o określenie ostatecznego terminu jego uzupełnienia przez wykonawcę;
- 11) RDOŚ wydał w dniu 18 lutego 2010 r. obwieszczenie, w którym przedłużył załatwienie sprawy do 21 września 2010 r., ze względu na konieczność uzupełnienia *Raportu*;
- 12) pismem z dnia 2 marca 2010 r. RDOŚ zwrócił się do Spółki o uzupełnienie *Raportu* w jak najkrótszym czasie, gdyż długotrwałe oczekiwanie wydłuża postępowanie w przedmiotowej sprawie. Spółka powiadomiła o powyższym Urząd Miasta Kielce;
- 13) Urząd Miasta w dniu 6 kwietnia 2010 r. przekazał Spółce *Raport* uzupełniony o uwagi RDOŚ;
- 14) pismem z dnia 22 kwietnia 2010 r. Prezes Zarządu Spółki poinformował Urząd Miasta, że po analizie przez Spółkę uzupełnionego *Raportu* stwierdzono kolejne braki wymagające uzupełnienia i zwrócił się o spowodowanie ich uzupełnienia przez wykonawców;
- 15) pismem z dnia 12 maja 2010 r. Prezes Zarządu Spółki przesłał uzupełniony *Raport* do RDOŚ;
- 16) pismem z dnia 17 sierpnia 2010 r. Prezes Zarządu Spółki powiadomił Urząd Miasta Kielce, że RDOŚ po analizie uzupełnionego *Raportu* zwrócił się o dodatkowe wyjaśnienia niektórych zagadnień opisanych w *Raporcie*. Powyższe dotyczyło zagadnień przyrodniczych, zanieczyszczenia powietrza, emisji hałasu, pola elektromagnetycznego, wód powierzchniowych i podziemnych oraz odpadów;
- 17) RDOŚ w dniu 29 września 2010 r. wydał obwieszczenie o przedłużeniu załatwienia sprawy do 30 grudnia 2010 r. w związku z oczekiwaniem na uzupełnienie *Raportu*;
- 18) Spółka w dniu 18 października 2010 r. przekazała RDOŚ aneks do *Raportu* po otrzymaniu go w tym samym dniu od Urzędu Miasta Kielce;
- 19) RDOŚ wydał obwieszczenie w dniu 21 stycznia 2011 r., iż wystąpił do Spółki o uzupełnienie *Raportu* w zakresie eksploatacji i oddziaływania zakładu górniczego, uszczegółowienia informacji o warunkach wodnych terenu planowanej inwestycji, wyznaczenia punktów do analizy porealizacyjnej i monitoringu hałasu oraz uszczegółowienia zapisów dotyczących obszaru ograniczonego użytkowania. W związku z powyższym przedłużono termin załatwienia sprawy do 10 maja 2011 r.;
- 20) Prezes Zarządu Spółki 9 marca 2011 r. wystąpił do Urzędu Miasta o informacje dotyczące zadeklarowanego przez wykonawcę terminu uzupełnienia *Raportu*;
- 21) Prezes Zarządu Spółki 18 kwietnia 2011 r. poinformował RDOŚ, że uległ wydłużeniu okres przygotowania informacji uzupełniających do *Raportu* i nie zostaną one dostarczone w terminie wyznaczonym w obwieszczeniu RDOŚ tj. do 10 maja 2011 r. Opóźnienia wynikły z przyczyn bezpośrednio niezależnych od Spółki. Zasadniczą przyczyną zwłoki był spór pomiędzy wykonawcą *Raportu* a Miastem dotyczący kwestii finansowych oraz tego, kto ma dokonywać przedmiotowych uzupełnień *Raportu*;
- 22) RDOŚ w dniu 10 maja 2011 r. wydał obwieszczenie o wyznaczeniu nowego terminu załatwienia sprawy do 23 listopada 2011 r.;

- 23) Urząd Miasta w dniu 25 sierpnia 2011 r. przekazał Spółce uzupełnienie *Raportu*. W tym samym dniu Spółka przekazała przedmiotowy dokument RDOŚ;
- 24) Spółka wystosowała pismo w dniu 29 września 2011 r. do RDOŚ, z informacją o wycofaniu uzupełnienia *Raportu* w związku z koniecznością dokonania dalszych poprawek;
- 25) Spółka w dniu 25 października 2011 r. przesała RDOŚ poprawione uzupełnienie *Raportu*;
- 26) RDOŚ w dniu 18 listopada 2011 r. wydał dwa obwieszczenia, jedno o przystąpieniu do przeprowadzenia oceny oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko, oraz drugie o wyznaczeniu terminu załatwienia sprawy do 15 lutego 2012 r.;
- 27) RDOŚ w dniu 21 marca 2012 r. wydał decyzję o *środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia „Regionalny Port Lotniczy, Kielce, zlokalizowany na gruntach wsi Obice, gm. Morawica oraz Grabowiec, gm. Chmielnik*. [Dowód: akta kontroli str.166-167, 480-484, 501,533-596]

Decyzja została wydana przez RDOŚ po upływie 2,5 roku od złożenia wniosku o jej wydanie.

Prezes Zarządu Spółki wyjaśnił, że *procedowanie wniosku przez RDOŚ wydłużały takie czynniki jak: bieżące uwagi zgłaszane w różnej formie przez RDOŚ; włączenie do procedury Regionalnej Komisji do Spraw Oddziaływania na Środowisko w Kielcach; nietypowy charakter sprawy – konieczność wypracowania indywidualnych rozwiązań; inne możliwe przyczyny, które nie są znane spółce*. [Dowód: akta kontroli str. 501]

RDOŚ zawiadomił Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska (GDOŚ) 27 kwietnia 2012 r., że wpłynęły dwa odwołania od przedmiotowej decyzji. W pierwszym z nich wskazywano na szereg braków i błędów w dokumentacji sprawy, natomiast w drugim wniesiono o przeprowadzenie dodatkowego postępowania dowodowego w zakresie wpływu przedmiotowego przedsięwzięcia na obszary Natura 2000. [Dowód: akta kontroli str. 586-587]

GDOŚ podjął w tej sprawie następujące działania:

- 1) pismem z dnia 29 czerwca 2012 r. zawiadomił strony postępowania, że wniesione odwołania od decyzji RDOŚ nie mogły być rozpatrzone w ustawowym terminie. Przyczyną zwłoki był skomplikowany charakter sprawy. Nowy termin załatwienia sprawy został wyznaczony na 31 sierpnia 2012 r.;
- 2) pismem z dnia 10 września zawiadomił strony postępowania, że Stowarzyszenie *Pracownia na rzecz Wszystkich Istot* zgłosiło udział w prowadzonym postępowaniu odwoławczym. Ustalono nowy termin zakończenia sprawy 29 października 2012 r.;
- 3) pismem z dnia 30 października 2012 r. wyznaczył nowy termin załatwienia sprawy na dzień 14 grudnia 2012 r., ze względu na skomplikowany charakter sprawy;
- 4) pismem z dnia 19 grudnia 2012 r. ponownie wyznaczył nowy termin załatwienia sprawy na 28 lutego 2013 r. ze względu na skomplikowany charakter sprawy;
- 5) pismem z dnia 9 marca 2013 r. kolejny raz wyznaczył nowy termin załatwienia sprawy na dzień 30 kwietnia 2013 r. ze względu na skomplikowany charakter sprawy;
- 6) pismem z dnia 7 maja 2013 r. poinformował, że w toku postępowania strony uzupełniły odwołanie i wyznaczył nowy termin załatwienia sprawy na 31 maja 2013 r. [Dowód: akta kontroli str. 597-608]

GDOŚ decyzją z 3 lipca 2013 r. uchylił decyzję RDOŚ określającą środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięcia polegającego na budowie „Regionalnego Portu Lotniczego Kielce” i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia organowi pierwszej instancji. Jako główne przyczyny uchylecia decyzji GDOŚ wskazał m.in.:

- 1) błędne zakwalifikowanie przedsięwzięcia budowy lotniska i eksploatacji złoża wapieni jako przedsięwzięć powiązanych technologicznie;
- 2) występowanie w *Raporcie* szeregu braków w:
 - charakterystyce planowanego przedsięwzięcia;
 - opisie rodzajów i ilości zanieczyszczeń wynikających z planowanego przedsięwzięcia;

- opisie elementów przyrodniczych środowiska objętych zakresem przewidywanego oddziaływania planowanego przedsięwzięcia;
- inwentaryzacji roślin i grzybów;
- opisie oddziaływania wariantów alternatywnych na środowisko;
- opisie przewidywanego znaczącego oddziaływania lotniska na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 „Dolina Nidy”;
- nieuwzględnieniu oddziaływania lotniska na etapie jego likwidacji.

W decyzji GDOŚ stwierdził, że w sytuacji braków w *Raporcie* uniemożliwiających wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (art. 80 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko⁶, niedopuszczalne było jej wydanie w postaci ustalenia tych uwarunkowań. [Dowód: akta kontroli str.609-653]

Spółka w dniu 8 sierpnia 2013 r. wniosła do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie skargę na decyzję GDOŚ, zarzucając m.in błędne uznanie, że:

- 1) inwestycja obejmuje realizację dwóch przedsięwzięć, tj. wydobywanie kopalin ze złoża metodą odkrywkową oraz budowę lotniska. Zdaniem Spółki wydobywanie kopalin stanowi przygotowanie terenu pod budowę lotniska więc jest z nim powiązane;
- 2) *Raport* nie spełnia wymogów określonych w ustawie o ocenach;
- 3) organ pierwszej instancji – w związku z nieprawidłowym zakwalifikowaniem terenów pod względem ochrony akustycznej – nie uzasadnił stanowiska o braku konieczności utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania;
- 4) organ pierwszej instancji nieprawidłowo ustalił krąg stron postępowania;
- 5) organ pierwszej instancji nie przeanalizował skali oddziaływania przedsięwzięcia w zakresie odprowadzonych zanieczyszczeń ze ściekami do wód;
- 6) wbrew przepisom – *Raport* nie zawierał oceny aktualnego potencjału ekologicznego wód w odniesieniu do poszczególnych składowych elementów jakości wód. [Dowód: akta kontroli str. 654-687]

Skarga została oddalona przez sąd w dniu 13 grudnia 2013 r. z uzasadnieniem m.in., że skarga podlega oddaleniu, ponieważ zaskarżona decyzja nie narusza prawa. [Dowód: akta kontroli str. 678-693]

W poszczególnych latach Spółka wykonywała następujące inne zadania:

- 1) W 2008 r. jako przyszły właściciel RPL zleciła i dokonała odbioru *Planu Organizacji Ruchu Lotniczego na lotnisku i w jego rejonie*. Wykonano aktualizację dokumentacji i opracowań z zakresu robót ziemnych niezbędnych podczas makroniwelacji; kosztów realizacji *Projektu*; oszacowania zasobności i zakresu terytorialnego złoża kruszywa, występującego na terenie przyszłego portu lotniczego.

Wykonanie powyższych aktualizacji było niezbędne dla rozpisania przez Urząd Miasta Kielce konkursu na wykonanie *Koncepcji Architektoniczno-Budowlanej Lotniska* wraz z opracowaniem projektu budowlanego makroniwelacji terenu. [Dowód: akta kontroli str.145 -146]

W zakresie poszukiwania inwestora strategicznego Spółka dokonała przeglądu dotychczas nawiązanych kontaktów i podjęła próby ich odnowienia i uzupełnienia dostępnej informacji, uwzględniającej dokonany postęp w pracach nad *Projektem*. Odnowiono kontakty z czterema zagranicznymi firmami oraz nawiązano kontakty z siedmioma. Do końca 2008 r. żaden z powyższych kontaktów nie skutkował konkretnymi rezultatami. [Dowód: akta kontroli str.146-147]

W ramach działań programujących realizację *Projektu* zbadano uwarunkowania formalne i prawne realizacji inwestycji; sporządzono harmonogram jej realizacji oraz określono zakres i terminy podjęcia działań uzupełniających, niezbędnych do realizacji *Projektu*. Podjęto działania w kierunku rozpoznania złoża kopalin, uzyskania koncesji na poszukiwanie i rozpoznanie złoża wapieni i dolomitów. Zlecono opracowanie projektu prac geologicznych i dokumentacji złoża.

⁶ Dz. U. z 2013 r., poz. 1235.

Określono koszty zarówno działań podstawowych, jak i alternatywnych oraz wykonano projekcje finansowe działalności Spółki dla każdej z założonych opcji. [Dowód: akta kontroli str.147-148]

- 2) W 2009 r. Spółka kontynuowała prace związane z pozyskaniem decyzji administracyjnych niezbędnych do realizacji budowy RPL, w tym *promesy pozwolenia na „założenie” lotniska*. Działania te przyniosły następujące efekty:
- uzyskano koncesję na poszukiwanie i rozpoznanie złoża wapieni i dolomitów „Kamienna Góra – Obice”;
 - złożono wnioski do Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego o wydanie promesy zezwolenia na „założenie” lotniska cywilnego w Obicach;
 - sporządzono *Dokumentację geologiczną złoża triasowych wapieni i wapieni dolomitycznych*;
 - otrzymano zawiadomienie marszałka województwa świętokrzyskiego o przyjęciu dokumentacji geologicznej złoża do ewidencji, określającej zasoby geologiczne wapieni przydatnych do produkcji kruszyw łamanych;
 - Konsorcjum Projektowe przedłożyło sporządzoną na zlecenie miasta Kielce *Szczegółową Koncepcję Architektoniczno-Budowlaną i Funkcjonalno-Przestrzenną oraz Projekt Budowlany I etapu realizacji przedsięwzięcia*;
 - Prezes Urzędu Lotnictwa Cywilnego wydał *promesę pozwolenia na „założenie” lotniska cywilnego* ważną do 31 grudnia 2013 r. [Dowód: akta kontroli str.166-167]

Według opracowanego w kwietniu 2009 r. harmonogramu zadań – zakładano, że możliwe będzie rozpoczęcie eksploatacji kopalni w pierwszej połowie 2010 r. Termin ten z wyżej przedstawionych przyczyn okazał się niemożliwy do zrealizowania.

Z powodu braku perspektywy czasowej dla przeprowadzenia szybkich zmian kapitałowych w postaci zaangażowania potencjalnego inwestora w budowę lotniska oraz przyjęte w Strategii założenia Zarząd Spółki zwrócił się 29 września 2009 r. do prezydenta miasta Kielce o dokapitalizowanie Spółki kwotą 2.000 tys. zł. Środki miały być wykorzystane na przygotowanie dokumentacji projektu makroniwelacji i zagospodarowania nadwyżki złoża Kamienna Góra. Dokapitalizowanie Spółki było związane z celem jej działania, związanym z niwelacją terenu pod przyszłe lotnisko i wydobywaniem w związku z tym kopalni mineralnych znajdujących się na jego terenie. [Dowód: akta kontroli str.169-170]

- 3) W 2010 r. prowadzenie przez Spółkę działalności w zakresie *Projektu* budowy RPL sprowadzało się do następujących działań:
- udziału na prawach strony w postępowaniu w sprawie oceny oddziaływania na środowisko przedsięwzięcia oraz monitorowanie procedury wydania przez RDOŚ decyzji środowiskowych uwarunkowaniach realizacji inwestycji;
 - prowadzenia w procedurze zamówienia publicznego opracowania dokumentacji projektowej na przebudowę linii elektroenergetycznej kolidującej z budową portu lotniczego;
 - analizowaniu, konsultowaniu i opiniowaniu opracowanej na zamówienie Urzędu Miasta Kielce dokumentacji technicznej Portu Lotniczego.

Działania w zakresie poszukiwania inwestora polegały na prowadzeniu akcji informacyjnej o projekcie, aktualizacji strony internetowej, uczestnictwie w kongresach i szkoleniach, jak również prowadzeniu korespondencji z potencjalnymi partnerami w zakresie eksploatacji złoża oraz potencjalnymi inwestorami portu.

Szczegółowe działania polegały na kontaktach z EGM Sp. z o.o. grupy VKS MINING – inwestor był zainteresowany makroniwelacją terenu pod planowany RPL oraz Mancini Consulting Group – inwestor był zainteresowany kompleksowo całym projektem inwestycyjnym.

Przygotowano również informację na temat inwestycji z przeznaczeniem dla ambasad polskich w Chinach oraz Wielkiej Brytanii, jak również Państwowej Agencji Informacji i Inwestycji Zagranicznych.

Prezes Zarządu Spółki uczestniczył w misji gospodarczej do Chin podczas Targów Expo, gdzie odbył spotkania z przedstawicielami finansów i biznesu. [Dowód: akta kontroli str.187-188]

Spółka wykonywała działania zawarte w planach na poszczególne lata zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą. Finansowanie realizowanych działań inwestycyjnych było zabezpieczone w ramach kapitału wniesionego przez właściciela, czyli miasto Kielce.

Realizacja innych zadań zaplanowanych pierwotnie na 2010 r., wymagających zwiększonych nakładów finansowych związanych z przygotowaniem inwestycji została wstrzymana z uwagi na brak:

- ostatecznych decyzji akcjonariusza co do kwot przeznaczonych na finansowanie projektu inwestycyjnego;
- dokumentacji technicznej umożliwiającej wystąpienie do wojewody o wydanie zezwolenia na „założenie” lotniska;
- decyzji środowiskowej umożliwiającej wystąpienie do wojewody o zezwolenie, a także wnioskowanie o koncesję na eksploatację złoża.

Procedury wyłączeniowe prowadzone na podstawie planu zagospodarowania przestrzennego gminy Chmielnik zostały zawieszono po jego skutecznym zaskarżeniu. [Dowód: akta kontroli str.188-189]

- 4) W 2011 r. Spółka brała udział na prawach strony w postępowaniu w sprawie oceny oddziaływania na środowisko przedsięwzięcia oraz monitorowała procedury wydawania przez RDOŚ decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji inwestycji.

Udzielono zamówienia publicznego w zakresie opracowania dokumentacji projektowej na przebudowę linii elektroenergetycznej kolidującej z budową RPL. Zadanie zostało zrealizowane wraz z pozwoleniami na budowę.

Zlecono w trybie przetargu nieograniczonego wykonanie projektu wysokościowego ukształtowania terenu lotniska. Dokumentacja została sporządzona do dnia 14 października 2011 r.

Przeprowadzono postępowanie w zakresie wyboru firmy o pełnienie nadzoru inwestorskiego inwestycji pn. *Przebudowa napowietrznej linii energetycznej*.

Podjęto negocjacje z PGE Dystrybucja, Oddział Skarżysko-Kamienna w zakresie realizacji przebudowy sieci elektroenergetycznej.

Spółka 20 września 2011 r. złożyła wniosek do Ministra Infrastruktury o umieszczenie w wykazie inwestycji celu publicznego budowy RPL. Podstawą do złożenia wniosku był art. 16 ust. 3 a ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. Prawo lotnicze⁷.

W zakresie działalności promującej projekt inwestycyjny i poszukiwanie inwestora odbyto spotkania z przedstawicielami pięciu zagranicznych firm, z Singapuru, Włoch, Niemiec, Chin oraz Anglii. [Dowód: akta kontroli str.209-211]

Z wyjaśnień Ewy Borowskiej, Dyrektora Ekonomiczno-Finansowego Spółki wynika, że *według aktualnej w spółce wiedzy – nie został opracowany i podany do publicznej wiadomości w drodze rozporządzenia wykaz inwestycji celu publicznego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Również do dnia zakończenia kontroli Spółka nie otrzymała żadnej odpowiedzi na złożony wniosek.* [Dowód: akta kontroli str. 391-392]

- 5) W 2012 r. zostały zakończone prace w zakresie przebudowy napowietrznej linii elektroenergetycznej kolidującej z lokalizacją inwestycji budowy lotniska. Spółka w dniu 3 października 2012 r. nieodpłatnie przekazała PGE Dystrybucja Oddział w Skarżysku-Kamiennej przebudowany fragment linii w postaci nakładów inwestycyjnych (środki trwale w budowie).

Spółka odebrała sporządzoną dokumentację pn. *Projekt zagospodarowania złoża oraz analiza uwarunkowań formalno-prawnych i ekonomicznych planowanego wydobywania kopaliny*. [Dowód: akta kontroli 225-226, 419-479,501]

W zakresie działalności promującej projekt inwestycyjny Spółka skierowała wystąpienie w sprawie propozycji współpracy do Zjednoczonych Emiratów Arabskich. Przygotowano informację w zakresie tematyki budowy RPL dla Polsko-Chińskiej Fundacji Promocji Kultury i Sztuki.

⁷ Dz. U. z 2013 r., poz. 1393 ze zm.

Prezes Spółki wyjaśnił, że Spółka promowała Projekt PLK w miarę posiadanych środków i korzystając z nadarzających się sposobności. Główny ciężar Projektu spoczywał na Urzędzie Miasta. [Dowód: akta kontroli str. 225-226, 501]

Ze sprawozdania Zarządu Spółki z dnia 17 stycznia 2014 r. w sprawie stanu Spółki i realizacji zadania inwestycyjnego „Budowa Portu Lotniczego Kielce w Obicach” oraz informacji uzyskanych od Prezesa Zarządu Spółki – wynika, że niezależnie od powyższej decyzji Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego oraz wygaśnięcia z końcem 2013 r. promesy ULC dla planowanego lotniska kodu 4D, co było spowodowane długim czasem oczekiwania na decyzję środowiskową (Spółka wystąpiła o wydanie decyzji w dniu 10 sierpnia 2009 r.) zarząd stwierdził, że dalsze prace nad Projektem wymagają uwzględnienia następujących zadań:

1) Biorąc pod uwagę obecnie stosowane wymogi środowiskowe i wznawiając jakąkolwiek procedurę dotyczącą wydania nowej decyzji środowiskowej Spółka musi uzupełnić i uaktualnić badania przyrodnicze niezbędne do opracowania Raportu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko (część z nich pochodzi z 2007 r.). Zadanie to w postaci opracowania inwentaryzacji przyrodniczej terenu projektowanego portu lotniczego zostało zlecone przez Spółkę w drodze przetargu nieograniczonego w dniu 29 kwietnia 2014 r. Wykonawca zgodnie z zawartą umową jest zobowiązany do wykonania i dostarczenia dokumentacji w ciągu 13 miesięcy od daty zawarcia umowy.

2) Dokonana została modyfikacja założeń Projektu lotniska w Obicach, polegająca na zminimalizowaniu (ograniczeniu) dotychczasowego projektu. Chodzi o taki stopień minimalizacji nakładów finansowych i rzeczowych, aby Projekt nadal spełniał warunki określone dla lotniska publicznego, z zachowaniem możliwości rozwoju do pierwotnie planowanych parametrów (kod4C). Oznacza to, że pod względem procedur dotyczących ochrony środowiska jest to nowe zadanie. Tym bardziej, że Spółka będzie występowała oddzielnie o decyzję środowiskową dla portu lotniczego i oddzielnie dla kopalni. Zlecona przez Spółkę inwentaryzacja przyrodnicza jest niezbędna niezależnie od przyjętego wariantu realizacyjnego planowanej inwestycji. [Dowód: akta kontroli str.249-257]

W okresie objętym kontrolą Spółka zawarła najważniejsze umowy, związane z realizacją celu swojego funkcjonowania na kwotę ogółem 813,8 tys. zł, z następującymi kontrahentami:

- 1) Przedsiębiorstwem Geologicznym Sp. z o.o. Kielce – na wykonanie dokumentacji geologicznej złoża surowców skalnych rozpoznanych na podstawie badań, za kwotę 24,6 tys. zł – umowę podpisano w dniu 27 lutego 2009 r.;
- 2) ARCAD Spółką Komandytowo-Akcyjną Kielce – opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę fragmentu napowietrznej linii elektroenergetycznej 15 KV na terenie przyszłego lotniska, za kwotę 42,7 tys. zł – 1 października 2010 r.;
- 3) BIPROGEO PROJEKT Sp. z o.o. Wrocław – wykonanie koncepcji wysokościowego ukształtowania terenu Regionalnego Portu Lotniczego Kielce, za kwotę 65,9 tys. zł – 27 czerwca 2011 r.;
- 4) MK NADZORY INWESTORSKIE MARIAN KASPRZYK Miedziana Góra – kompleksowa obsługa w zakresie nadzoru inwestorskiego inwestycji pn. „Przebudowa napowietrznej linii energetycznej, za kwotę 12,3 tys. zł – 3 listopada 2011 r.;
- 5) PKP Energetyka S.A. Warszawa – wykonanie przebudowy napowietrznej linii energetycznej SN-15 kV, zlokalizowanej na terenie miejscowości Grabowiec i Piotrkowice (gm. Chmielnik), za kwotę 430,9 tys. zł – 11 maja 2012 r.;
- 6) EPRD Biuro Polityki Gospodarczej i Rozwoju Regionalnego Sp. z o.o. Kielce – opracowanie projektu zagospodarowania złoża Kamienna Góra – Obice; wniosku o udzielenie koncesji; opracowanie analizy uwarunkowań formalno-prawnych i ekonomicznych wydobywania kopaliny, za kwotę 67,5 tys. zł – 21 maja 2012 r.;
- 7) BBSG Baca, Gościniarek i Wspólnicy Doradztwo Gospodarcze Sp. z o.o. Warszawa – opracowanie studium – założenia techniczno-ekonomiczne oraz formalno-prawne realizacji portu lotniczego o niższych parametrach w lokalizacji i z wykorzystaniem opracowań dotyczących Regionalnego Portu Lotniczego Kielce w Obicach, za kwotę 46,9 tys. zł – 1 lipca 2013 r.;

- 8) EKOVERT Łukasz Szkudlarek Wrocław. – *opracowanie Inwentaryzacji przyrodniczej terenu projektowanego portu lotniczego Kielce*, za kwotę 123 tys. zł – 29 kwietnia 2014 r.

Spółka sprawowała skuteczny nadzór nad realizacją umów, zapewniła terminowe ich wykonanie oraz poniosła wydatki w wysokości określonej w umowach. [Dowód: akta kontroli str.267, 375-380]

W okresie swej działalności Spółka udzieliła dwóch zamówień publicznych o wartości powyżej 14 tys. euro, na podstawie ustawy Prawo zamówień publicznych. Zamówienia o wartości poniżej 14 tys. euro udzielano według zasad określonych w *Regulaminie ramowych procedur udzielania zamówień publicznych na dostawy, usługi i roboty budowlane w Spółce Port Lotniczy Kielce S.A.* wprowadzonym zarządzeniem nr 10/08/2010 Prezesa Zarządu z dnia 19 sierpnia 2010 r. W dokumencie tym ustalono m.in., że zamówienie nieprzekraczające równowartości 5 tys. euro przeprowadza się bez stosowania Regulaminu, natomiast zamówienie w przedziale od 5 tys. do 14 tys. euro – poprzez telefoniczne lub pisemne rozpoznanie cenowe lub zapytanie ofertowe według wzoru określonego w Regulaminie. [Dowód: akta kontroli str.289-299]

Kontrolą objęto dwa postępowania o udzielenie zamówienia publicznego o wartości powyżej 14 tys. euro udzielone w trybie przetargu nieograniczonego, dotyczące:

- *Inwentaryzacji przyrodniczej terenu projektowanego portu lotniczego Kielce zlokalizowanego w Obicach (gm. Morawica) i Grabowcu (gm. Chmielnik) o wartości szacunkowej 257 tys. zł. Umowę zawarto na kwotę 123 tys. zł.*
- *Robót budowlanych polegających na przebudowie napowietrznej linii energetycznej SN-15 kV, zlokalizowanej na terenie miejscowości Grabowiec i Piotrkowice (gm. Chmielnik) o wartości szacunkowej 905 tys. zł. Na realizację umowy wydatkowano 431 tys. zł.*

W wyniku analizy dokumentacji dotyczącej wymienionych zamówień stwierdzono, że zostały one przeprowadzone zgodnie z procedurami określonymi w ustawie Prawo zamówień publicznych. Rzetelnie prowadzono dokumentację postępowań, a rozliczenia finansowe prawidłowo ujęto w księgach rachunkowych. [Dowód: akta kontroli str. 300-347]

Kontrolą objęto również dwa postępowania o udzielenie zamówienia publicznego o wartości poniżej 14 tys. euro o największych kwotach, dotyczące:

- *Opracowania projektu zagospodarowania złoża wapieni triasowych oraz kompletnego wniosku o udzielenie koncesji na wydobycie kopaliny jak również uwarunkowań formalno-prawnych i ekonomicznych wydobywania kopaliny o wartości 68 tys. zł brutto.*
- *Wykonania koncepcji wysokościowego ukształtowania terenu Regionalnego Portu Lotniczego Kielce o wartości 66 tys. zł brutto.*

W wyniku analizy dokumentacji dotyczącej wymienionych zamówień stwierdzono, że zostały one przeprowadzone zgodnie z regulaminem określającym ramowe procedury udzielania zamówień publicznych na dostawy, usługi i roboty budowlane w Spółce. W obydwu przypadkach wybrano najkorzystniejszą ofertę spośród trzech złożonych ofert. Rzetelnie prowadzono dokumentację postępowań, a rozliczenia finansowe prawidłowo ujęto w księgach rachunkowych. Nie wystąpiły przypadki nieterminowych płatności za dostarczone towary i usługi. [Dowód: akta kontroli str. 348-374]

Spółkę nie przekazała podmiotom zewnętrznym zadań, do których ją powołano. [Dowód: akta kontroli str. 400]

W okresie funkcjonowania Spółka poniosła nakłady związane z przygotowaniem budowy lotniska oraz eksploatacji kopalń mineralnych w wysokości 984 tys. zł. Faktyczne poniesione wydatki nie przekraczały zaplanowanych w rocznych planach rzeczowo-finansowych.

Z informacji sporządzonej przez Zarząd Spółki wynika, że: *od początku podjęcia działalności przez Spółkę do dnia 13 lipca 2013 r., tj. daty uchylecia decyzji środowiskowej przez GDOŚ - Spółka prowadziła model inwestycyjny oparty na przygotowaniu i budowie portu lotniczego w połączeniu z eksploatacją złoża w ramach prowadzonej makroniwelacji*

terenu pod inwestycję oraz z możliwością osiągania przychodów własnych ze sprzedaży kruszywa.

Jednak długo oczekiwana decyzja środowiskowa (od sierpnia 2009 r. do marca 2012 r.) oraz czas rozpatrywania odwołań od decyzji i uchylenie jej przez GDOŚ, a następnie nasza skarga do WSA na uchylenie decyzji (została w dniu 12 grudnia 2013 r. przez sąd oddalona) spowodowały przesunięcie terminu realizacji zadań.

W związku z powyższym Spółka opracowała: nowy model budowy lotniska w wariantcie minimalnym; wprowadziła korektę do obowiązującej Strategii Działania na lata 2011-2016; opracowała nowy harmonogram zadań przy założeniu ograniczonych parametrów lotniska z możliwością rozbudowy do wariantu docelowego i bez eksploatacji kruszywa; opracowała i wdrożyła Oszczędnościowy Program Działań w zakresie ograniczenia kosztów bieżącego funkcjonowania; przygotowała plan finansowy na 2014 r. [Dowód: akta kontroli str. 401-412]

Założono, że przedmiotem dalszych działań będzie realizacja wersji minimalistycznej lotniska, zwanej dalej „Wariantem M” o parametrach zgodnych z wyznaczonymi w opracowaniu firmy BBSG pod nazwą „Studium – Założenia techniczno-ekonomiczne oraz formalno-prawne realizacji portu lotniczego o niższych parametrach lokalizacji i z wykorzystaniem opracowań dotyczących Regionalnego Portu Lotniczego w Kielcach” z dnia 12 sierpnia 2013 r. Z ww. opracowania wynika, że:

- budowa lotniska powinna być poprzedzona badaniami dotyczącymi aktualizacji prognoz ruchu. Ich opracowanie umożliwi określenie kosztów eksploatacji lotniska, które będzie musiał ponosić region;
- tylko budowa lotniska kodu 4C ma uzasadnienie;
- decyzja GDOŚ uchylająca decyzję środowiskową dla budowy w powiązaniu z aktualną sytuacją formalno-prawną nie daje szansy wyznaczenia jednoznacznej perspektywy kontynuacji Projektu;
- szacowany koszt budowy portu lotniczego w wariantcie ograniczonym parametrami wyznaczonymi przez BBSG, zwanym dalej wariantem „M” wynosi około 360 mln zł.

W pierwszej kolejności zaplanowano realizację prac przygotowawczych budowy lotniska z podziałem na etapy:

Etap I:

- adaptacja istniejącej koncepcji do wariantu „M”;
- wykonanie uzupełnień i aktualizacji do Raportu.

Etap II:

- opracowanie nowego planu generalnego i uzyskanie promesy Urzędu Lotnictwa Cywilnego;
- przygotowanie karty informacyjnej zadania i uzyskanie od RDOŚ zakresu Raportu.

Etap III:

- przygotowanie Raportu;
- opracowanie dokumentacji budowlanej i wodnoprawnej;
- przygotowanie i uzgodnienie wniosku do wojewody o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji.

Planowany koszt ww. prac przygotowawczych oszacowano na kwotę 10.240 tys. zł. [Dowód: akta kontroli str. 488-494]

Prezydent miasta Kielce wysłał w dniu 12 marca 2013 r. do Ministra Skarbu Państwa przygotowany przez Spółkę wniosek „O włączenie do programu finansowego „Inwestycje Polskie” projektu budowy Centralnego Portu Lotniczego.

We wniosku zawarto szczegółowy wykaz wykonanych prac studialnych i przygotowawczych na potrzeby budowy Portu Lotniczego w Obicach, zrealizowanych przez miasto Kielce oraz Spółkę.

Ministerstwo Skarbu Państwa udzieliło prezydentowi miasta odpowiedzi pismem z 5 sierpnia 2013 r., w którym wskazano, że w programie *Inwestycje Polskie* inicjatorem i pomysłodawcą projektów są ich inwestorzy strategiczni. Z przesłanego opracowania wnioskowano, że inwestorem byłoby miasto Kielce, posiadające większościowy kapitał w lotnisku. Pozostałą część mogłyby objąć Polskie Inwestycje Rozwojowe (PIR), jeżeli inwestycja byłaby uzasadniona dla Spółki ekonomicznie i uzyskiwałaby określoną stopę zwrotu w kapitale. Aby jednak możliwe było wszczęcie procesu, należy przygotować

odpowiednie opracowanie zawierające szczegółowy opis projektu, strukturę finansowania, rentowność itp.

W piśmie zachęcano do bezpośredniego kontaktu z PIR w celu ustalenia szczegółów zapotrzebowania na informacje. [Dowód: akta kontroli str. 258-266]

PIR pismem z 16 października 2013 r. poinformował prezydenta Kielc, że jednym z podstawowych celów polityki inwestycyjnej PIR jest rozwijanie projektów infrastrukturalnych. Sektor lotniczy bardzo dobrze wpisuje się w zakres działalności inwestycyjnej PIR. W piśmie przedstawiono również podstawowe informacje w zakresie zasad angażowania się PIR w przedsięwzięcia inwestycyjne.

Ponadto w piśmie podano informację, iż w wyniku analizy informacji z Ministerstwa Skarbu Państwa PIR doszedł do wniosku, że na chwilę obecną miasto Kielce nie podjęło decyzji w jakiej formule niniejsza decyzja miała by być zrealizowana. Kiedy zostanie przez miasto Kielce zdefiniowana formuła wdrożenia *Projektu*, PIR będzie mógł przystąpić do prac analitycznych. Niezbędne materiały wymagane do przeprowadzenia analizy powinny obejmować między innymi:

- Memorandum Informacyjne o projekcie;
- przedstawienie modelu własnościowego i operacyjnego przedsięwzięcia;
- przedstawienie założeń technicznych;
- przedstawienie stron uczestniczących w projekcie (operator, wykonawca);
- raporty i audyty niezależnych konsultantów zawierające najważniejsze informacje natury ekonomicznej i technicznej;
- model finansowy przedstawiający projekcje wraz z uwzględnieniem proponowanego zaangażowania PIR w *Projekt* (model oparty o standardy rynkowe). [Dowód: akta kontroli str. 390]

Z odpowiedzi udzielonej w dniu 23 sierpnia 2013 r. przez prezydenta Kielc Ministerstwu Skarbu Państwa wynika, że miasto Kielce nie posiada materiałów analitycznych niezbędnych do przygotowania memorandum informacyjnego o takim rozmiarze. Posiadane przez miasto Kielce dokumenty dotyczą budowy regionalnego portu lotniczego i w dużej mierze wymagałyby uzupełnienia i modyfikacji. Materiałami takimi dysponuje Ministerstwo Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej oraz, że z nadesłanych przez ministra informacji wynika, iż dla pierwszego etapu kwalifikacyjnego niezbędne są szczegółowe informacje o projekcie, którymi na dzień dzisiejszy miasto Kielce nie dysponuje.

Długotrwałe procedury administracyjne dotyczące m.in. uwarunkowań środowiskowych, zmiany obowiązującego prawa dotyczące gruntownej modernizacji *Projektu*. Stąd skompletowany na przestrzeni sześciu lat pakiet dokumentacji studialno-koncepcyjnej, wykonane raporty i analizy oraz dokumentacja specjalistyczna, wymagają analizy. Po jej zakończeniu rozważymy zgłoszenie *Projektu* do Programu *Inwestycje Polskie*. [Dowód: akta kontroli str.413-414]

2.2. Efekty realizacji zadań publicznych przez Spółkę.

Do zakończenia kontroli nie wystąpiły efekty realizacji zadania publicznego przez Spółkę ponieważ nie została rozpoczęta budowa RPL, również nie rozpoczęto eksploatacji kopalni mineralnych w celu niwelacji terenu lotniska, z przyczyn przedstawionych powyżej. Spółka poniosła nakłady inwestycyjne netto w wysokości 984 tys. zł, które dotyczyły następujących zadań:

- wykonanie dokumentacji geologicznej złoża surowców skalnych rozpoznanych na podstawie badań;
- opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę fragmentu napowietrznej linii elektroenergetycznej 15 KV na terenie przyszłego lotniska;
- wykonanie koncepcji wysokościowego ukształtowania terenu Regionalnego Portu Lotniczego Kielce;
- kompleksowa obsługa w zakresie nadzoru inwestorskiego inwestycji pn. „Przebudowa napowietrznej linii energetycznej”;
- wykonanie przebudowy napowietrznej linii energetycznej SN-15 kV, zlokalizowanej na terenie miejscowości Grabowiec i Piotrkowice w gm. Chmielnik;

- opracowanie projektu zagospodarowania złoża Kamienna Góra – Obice; wniosku o udzielenie koncesji; opracowanie analizy uwarunkowań formalno-prawnych i ekonomicznych wydobywania kopaliny;
- opracowanie studium – założenia techniczno-ekonomiczne oraz formalno-prawne realizacji portu lotniczego o niższych parametrach w lokalizacji i z wykorzystaniem opracowań dotyczących Regionalnego Portu Lotniczego Kielce;
- opracowanie Inwentaryzacji przyrodniczej terenu projektowanego portu lotniczego Kielce;

Sfinansowane przez Spółkę działania nie zdezaktualizowały się i nie wymagają powtórnego ponoszenia nakładów inwestycyjnych. [Dowód: akta kontroli str. 238-239, 267, 375-380, 413-414]

2.3. Wyniki ekonomiczno-finansowe Spółki

Na koniec 2013 r. aktywa Spółki wynosiły 1.311 tys. zł, z tego: trwale – 590 tys. zł oraz obrotowe 721 tys. zł.

Główną pozycję aktywów trwałych (589 tys. zł) stanowiły środki trwałe w budowie, które dotyczyły nakładów związanych z przygotowaniem budowy lotniska oraz eksploatacji kopaliny mineralnych, takich jak: koszty przygotowania inwestycji poniesione zgodnie z realizacją przedstawionych najważniejszych umów; koszty wynagrodzeń wraz z narzutami pracownika zaangażowanego w projekt inwestycyjny oraz inne koszty pośrednio związane z budową środków trwałych. Ogółem poniesione wydatki na środki trwałe w budowie wyniosły 984 tys. zł, z czego w dniu 3 października 2012 r. Spółka przekazała PGE Dystrybucja Oddziałowi w Skarżysku-Kamiennej przebudowany fragment napowietrznej linii elektroenergetycznej, która kolidowała z lokalizacją inwestycji budowy lotniska, o wartości 395 tys. zł.

W skład aktywów obrotowych wchodziły należności z tytułu rozliczenia podatku VAT – 216 tys. zł oraz środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych – 505 tys. zł. Źródłem finansowania aktywów był przede wszystkim kapitał własny w kwocie 1.302 tys. zł oraz zobowiązania krótkoterminowe w wysokości 9 tys. zł, które zostały uregulowane terminowo. W porównaniu do stanu na 31 grudnia 2008 r. aktywa uległy zmniejszeniu o 382 tys. zł. [Dowód: akta kontroli str. 20-21, 43-44, 268-283]

W okresie działalności Spółka osiągała ujemny wynik finansowy, ponieważ nie osiągała przychodów – za wyjątkiem 81 tys. zł pozostałych przychodów operacyjnych oraz 284 tys. zł przychodów finansowych z tytułu odsetek od środków zgromadzonych na rachunkach bankowych. Natomiast ponosiła koszty związane z prowadzoną działalnością.

Straty netto w poszczególnych latach kształtowały się: w 2008 r. (od 1.05) – 328 tys. zł, w 2009 r. – 439 tys. zł, w 2010 r. – 450 tys. zł, w 2011 r. – 415 tys. zł, w 2012 r. – 770 tys. zł oraz 2013 r. – 294 tys. zł. Ogółem strata netto wyniosła 2.696 tys. zł.

Zatrudnienie w Spółce wynosiło 4 etaty w 2009 r. 1,5 etatu w 2013 r. oraz 3 etaty w pozostałych latach. [Dowód: akta kontroli str. 43, 268-269, 716]

Spółka w latach 2008-2013 poniosła koszty w układzie rodzajowym w wysokości 2.652 tys. zł. Największe pozycje kosztów stanowiły wynagrodzenia wraz z pochodnymi – 1.825 tys. zł (68,8%) oraz usługi obce – 601 tys. zł (22,3%). [Dowód: akta kontroli str. 284]

Wynagrodzenia Zarządu Spółki wyniosły 728 tys. zł, z tego w 2008 r. (od 1 maja) – 99 tys. zł, w 2009 r. – 108 tys. zł, w 2010 r. – 132 tys. zł, w 2011 r. – 132 tys. zł, w 2013 r. – 125 tys. zł. Wynagrodzenia Rady Nadzorczej wyniosły 193 tys. zł, z tego w 2008 r. – 24 tys. zł, w 2009 r. – 34 tys. zł, w 2010 r. – 36 tys. zł, w 2011 r. – 36 tys. zł, w 2012 r. – 36 tys. zł, w 2013 r. – 27 tys. zł. Wysokość wynagrodzeń organów Spółki była zgodna z przepisami ustawy z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi⁸ [Dowód: akta kontroli str. 268-269, 285-286]

Koszty usług obcych dotyczyły: czynszu najmu lokalu siedziby Spółki wraz z mediami – 293 tys. zł; usług telekomunikacyjnych – 25 tys. zł; usług bankowych – 4 tys. zł; pozostałych usług obcych (obsługa prawna, usługi informatyczne, notarialne, badanie sprawozdań

⁸ Dz. U. z 2013 r., poz. 254 ze zm.

finansowych – 267 tys. zł; reprezentacji 0,8 tys. zł; reklamy 12 tys. zł. [Dowód: akta kontroli str.287]

Z uwagi na nieosiągnięcie przez Spółkę przychodów dla zobrazowania jej sytuacji ekonomicznej możliwe było wyliczenie jedynie następujących wskaźników:

- kapitał własny/zobowiązania ogółem, który wynosił w latach 2008-2013 od 144,67 w 2013 r. do 35,55 w 2010 r.;
- ogólnego zadłużenia (zobowiązania i rezerwy/aktywa ogółem), który wynosił 0,03 w 2010 r., 0,02 w 2009 r. oraz 0,01 w pozostałych latach;
- bieżącej płynności (aktywa bieżące/zobowiązania bieżące), który kształtował się od 80,11 w 2013 r. do 24,30 w 2010 r.

Niemożliwe było wyliczenie następujących wskaźników:

- kosztów administracyjnych (koszty ogólnego zarządu – koszty sprzedaży/przychody netto ze sprzedaży x 100%) – z powodu braku kosztów sprzedaży i przychodów ze sprzedaży;
- operacyjności (koszty własne sprzedaży/przychody netto ze sprzedaży x 100%) – z powodu braku kosztu własnego sprzedaży oraz przychodów ze sprzedaży;
- pracochłonności (koszty wynagrodzeń/przychody netto ze sprzedaży x 100%) – z powodu braku przychodów ze sprzedaży;
- usługochłonności (koszty usług obcych/przychody netto ze sprzedaży x 100%) – z powodu braku przychodów ze sprzedaży;
- rentowności sprzedaży (zysk ze sprzedaży/przychody netto ze sprzedaży x 100%) – z powodu braku sprzedaży, a tym samym wyniku ze sprzedaży.

Pierwsze trzy wskaźniki kształtowały się korzystnie, przede wszystkim na skutek bardzo niskich zobowiązań w okresie objętym kontrolą, które na koniec poszczególnych lat wynosiły od 22 tys. zł do 9 tys. zł.

Nieosiągnięcie przez Spółkę w okresie objętym kontrolą przychodów, uniemożliwiało wyliczenie pozostałych wskaźników ekonomicznych.

Wskaźniki zadłużenia i płynności finansowej kształtowały się bardzo korzystnie, przede wszystkim na skutek bardzo niskich zobowiązań. [Dowód: akta kontroli str.268-269, 288]

W związku z brakiem decyzji o *środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia Regionalny Port Lotniczy Kielce*, zaistniała konieczność ograniczenia działalności Spółki od połowy 2013 r. do końca 2014 r.

Zarząd opracował *Plan redukcji kosztów bieżącego funkcjonowania Spółki*.

Uchwałą Nr 4 z 13 czerwca 2013 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie postanowiło o dalszym istnieniu Spółki oraz zatwierdziło przedstawiony przez Zarząd Spółki projekt ograniczenia kosztów jej bieżącego funkcjonowania. Plan ten został wdrożony, a miesięczne koszty funkcjonowania Spółki w I półroczu 2014 r. kształtowały się od 11 do 17 tys. zł. [Dowód: akta kontroli str. 381-387]

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej badanego wyżej zakresu nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ustalone
nieprawidłowości

Uwagi dotyczące
badanej
działalności

NIK zwraca jednak uwagę, że:

1. W KRS Spółki wpisane zostały rodzaje działalności, które nie były przez nią realizowane, jednakże wykraczały poza dopuszczalny zakres określony przepisami ustawy o gospodarce komunalnej. Przykładowo były to takie rodzaje działalności, jak: 66 19 – *pozostała działalność wspomagająca usługi finansowe, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych.*; 68 1 – *kupno i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek*; 68 2 – *wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi*; 68 31 – *pośrednictwo w obrocie nieruchomościami*.

2. Nieuzyskanie przez Spółkę prawomocnej decyzji o *środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia Regionalny Port Lotniczy Kielce*, nastąpiło głównie z powodu nieprofesjonalnego przygotowania *Raportu* przez zaangażowanego przez miasto Kielce wykonawcę, przy czym sytuacji tej nie zmieniły wielokrotne jego poprawki i uzupełnienia. Proces rozpatrywania wniosku o wydanie przedmiotowej decyzji wydłużał ponadto fakt, iż negocjacje z wykonawcą *Raportu* w sprawie jego uzupełnień prowadziło miasto Kielce,

będące zleceniodawcą ww. dokumentu, a korespondencja w tej sprawie była kierowana przez RDOŚ do Spółki, jako wnioskodawcy.

Ocena cząstkowa

Spółka nie zrealizowała dotychczas podstawowego celu do jakiego została powołana, to jest do przygotowania oraz rozpoczęcia budowy portu lotniczego.

Podejmowane przez Spółkę działania w celu pozyskania inwestora strategicznego i przez to zapewnienia źródła finansowania budowy portu lotniczego okazały się nieskuteczne.

Nie udało się uruchomić eksploatacji wapienia znajdującego się na terenie przyszłego lotniska, w celu niwelacji jego terenu i pozyskania w ten sposób środków na dalszą działalność Spółki.

Niekorzystnym zdarzeniem dla całego przedsięwzięcia, powodującym m.in. zablokowanie wydobycia kopalin, było niezyskanie przez Spółkę prawomocnej decyzji środowiskowej warunkującej rozpoczęcie prac przygotowawczych budowy lotniska, w tym makroniwelacji jego terenu.

W wyniku powyższego zaistniała konieczność ograniczenia działalności Spółki.

Spółka, z zachowaniem zasad określonych w ustawie Prawo zamówień publicznych wydatkowała środki w ramach dwóch skontrolowanych przedsięwzięć na kwotę 554 tys. zł, dotyczących realizacji zadań przygotowawczych do budowy portu lotniczego.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Kielcach.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania
uwag

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Kielce, dnia grudnia 2014 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Kielcach

Dyrektor
Grzegorz Walendzik

.....
Podpis